

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljov in dnevoev po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Subscription rates: \$5.00 for one year, \$2.50 for half a year.

Subscription rates: \$5.00 for one year, \$2.50 for half a year.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

MOJA POT NA POČITNICE V COLORADO.

Piše: A. Grdina. (Dalje.)

V ponedeljek sva se odpravila z Rev. Trunkom na visoke gore. Gospod župnik je prvovrsten hribolazec. Z avtom sva se peljala prav pod vznožje gora, dokler je pač hotel avto. Potem pa sva se osedlala z nahrbtniki, vzela v roke palice in hajd navkreber. O, to je užitek laziti po hribih! Kdor ga sam ni skušil, si ga ne more predstavljati in zato kaj rad ponavljati tisti znani pregovor: "Gora ni nora, le tisti je nor, ki gre gor." Poskusi enkrat in videl boš, kako prijetno je biti "nor" v tem oziru. Med potjo so naju pozdravljale velike črede ovac, nižje med gorami so se svetlikala mala jezera, med grebeni pa so se nama je bleščale nasproti skupine večnega snega.

Cim bolj sva se bližala vrhovom, tem bolj je pritiskal mraz, na vrhu pa sva ga že prav pošteno čutila, dasi smo bili še v mesecu avgustu in kljub solnčnim žarkom, ki so z vedrega neba sijali na nas. Nad nama so krožili jastrebi in iskali svoj plen. Oguljeno skalo je in redko posejani nizki bošovci okrog naju pa so pričali o večni zapuščenosti kraja. Nahajala sva se nad 13,000 čevljev nad morsk gladino. Viseka Colorado je v resnici lahko ponosna na svojo višino. Ima namreč celih 150 gora, ki so višje kakor 13,000 čevljev. Toliko jih ne premore cela Evropa. Skupno ima pa 100 tisoč kvadratnih milj goratega sveta.

A višočina še ni edina znamenitost Colorade. Koliko je v njej skritega zemeljskega bogastva, namreč rudnin in voda. Nje zlato, svinec in srebra, nuda je vredna na milijone; in koliko šele nje zdravilna pitna voda in pa vroči vreli, ki prihajajo iz zemlje. Drugod se tega ne dobi tako lahko, v Colo. pa ga je v obilici.

Pri-vožnji z železnico so najzanimivejši prelazi, kjer so prehodi s te strani gorovja na drugo stran. Eden izmed takih prelazov se imenuje Tennessee Pass, ki je znamenit zaradi tega, ker je to najvišja točka na celem svetu, kjer teče potniški vlak ali vodi kaka glavna cesta. Tu se delijo vode na dve strani; te tečejo na vzhodno stran, druge pa na zapadno stran proti Californiji. Na tej točki se tudi registrirajo pofiniki, da namreč ob prehodu vpišejo v knjigo svoje ime. Zrak tu ne ugaja človeku. Predelek je, tako da se zdi, kakor bi sape primanjkovalo, in večkrat se v nosu pokaže kri. Več vrst živali tukaj sploh ne more živeti.

NARODNO IN CERKVENO GIBANJE. Springfield, Ill.

Prvi jesenski ples. V torek, dne 5. oktobra večer bo naš dekliški klub priredil prvi jesenski ples v naši dvorani Slovenija. Vsi plesi naših deklet so zmiraj dobro obiskani. Naša dekleta vedo vse primerno aranžirati in zmiraj preskrbe dobro godbo. Takrat bo igral petkomadni "Serletič's Illini Night Hawks Orchestra." Steve Serletič, vodja tega orkestra, je naš fant in zelo zmogen muzikant. Odbor obstoji iz sledečih deklet: General chairman:

Margaret Slavana; Publicity: Mary Ann Zaubi; Soda: Ella Lach; Check room: Rose Kulanov; Tickets: Mary Zupančič; Decorations: Mary Tapoček in Emma Medvešek. Slovenci in Slovenke iz Springfielda in okolice, ako želite dobro zabavo, pridite na naš prvi jesenski slovenski ples. Vstopnina bode pol dolarja za osebo. Devetdnevnic k Mali Cvetki. Na čast sv. Tereziji, Mali Cvetki, imamo v naši cerkvi te dni devetdnevno pobožnost po 8. sv. maši. Naši šolarji ljubijo Malo Cvetko z vso otroško vdanostjo. Prvega oktobra, to je v ali manj poškodovanih, so se kmalu lahko vrnili v vozovih, ki so še ostali na tračnicah ceni, ostale žrtve pa so morale ostati pod razvalinami, dokler niso prišle druga za drugo na vrsto. Reševalce je vzelo celih pet dni, da so potegnili zadnje truplo ven. V petek namreč, to je peti dan po nesreči, so celo pod lokomotivo, katero so tedaj dvignili, našli zadnja trupla. Kako so te žrtve priletle semkaj, ne morejo natančno dognati. Domneva se, da se je pod pritiskom štirinajstih voz zadnji del lokomotive nekoliko dvignil in med tem, ko je tako visel v zraku, so bili ljudje iz vozov, ki so se zadržali v lokomotivo, vrženi pod njo.

V torek, to je tretji dan po nesreči, sva si z Rev. Trunkom ogledala kraj nesreče. Reševalno delo je bilo v polnem teku. Prostor, kjer se je dogodila nesreča, je naravnost strašen že po naravi, kakor ustvarjen za skrivališča tolovajev. A gro-mada strth in polomljenih železničnih vozov pa je to strahotno le še povečala. Najhujše sta bila prizadeta prva dva voza, ki sta morala prenesti pritisk drugih vozov od zadaj in lokomotive od spredaj. Na tistem kraju namreč napravi progla oster ovinek, prehitro vozeča lokomotiva je zgrešila tračnice in zavozila v strugo reke Arkansas, ki sicer ni globoka, pač pa precej deroča. Prilajni voz se je nekako izmuznil in prevrnil ter ni bil dosti poškodovan. Tudi uslužbenec, ki je bil v njem, se je rešil. A naslednja dva potniška vozova sta pa zletela preko lokomotive in preko reke ter se postavila tako, da sta tvorila takorekoč most čez reko in da je iz njih curjala še goraka kri naravnost v vodo.

Wilsonovih 14 točk. V Salamanki na Spanskem postavili so v navzočnosti španskega in urugvajskega ministra za uk, rektorja univerze itd., spominsko ploščo učenkaju Francišku de Vittoria iz dominikanskega reda. Sklenili so tudi, da bodo izdali vse spise tega učenjaka v zbirki mednarodnega prava na univerzi v Salamanki. Pri slavlju je povedal slavnostni govornik, da je Wilsonovih 14 točk, ki naj bi bile podlaga za sklepanje miru in poslednji svetovni vojni, bilo vzeti iz P. de Vittoria spisa: "Recensiones"... Kako so slavili radi teh točk Wilsona, sedaj pa pride na dan da so te točke izpod peresa dominikanskega meniha... Je to mračnijaštvo!... J. C. S.

Takšni so! Vse za denar.

Kdo? Duhovni. Pri njih je vse za denar. Če je kdo še tako grešno živel, pa je bil bogat, pokopan bo cerkveno.

Tako govore in pišejo z veliko slastjo po časnikih, pri vsaki priliki o duhovnih in Cerkvi njeni sovražniki. Tako so zlasti veliko pisali razni časniki, tudi slovenski, ta mesec o nekem Italijanu in napadali Cerkev, ker mu je dovolila cerkveni pogreb, češ: bil je bogat, za drugo se ne vpraša. Vsaka reč jim služi, da le morejo udariti po Cerkvi, in naj bo še tako opravljena in pravilna.

Kakor so navadno brez podlage in krivični njih napadi na duhovne, tako je tudi v tem slučaju. Le poglejmo.

Pred kratkim je umrl v New Yorku Italijan Rudolf Valentino, kinematografski igralec, previden s sv. zakramenti in bil cerkveno pokopan v Kaliforniji. To ni nič izrednega; toda znano je, da sta živi dve njegovi "ženi," da je bil zdaj še s tretjo zaročen, in vendar je imel cerkveni pogreb. Tega mnogi ne morejo, ali bolje, nočejo razumeti in zato napadajo duhovne in Cerkev, češ, bil je bogat in zato so ga cerkveno pokopali.

Ne zagovarjam tega italijanskega igralca, ker je zabredel v mnoge in velike zablode, kar store premnogi, pa jih ne priznajo in ne skušajo popraviti, kakor jih je on. Zagovarjam pa katoliško Cerkev, proti kateri so bili naperjeni ti napadi ravno zaradi cerkvenega pogreba, katerega je dovolila pokojnemu Valentino.

Rečem, Cerkev je popolnoma pravilno ravnala in ne za služi krivičnih očitkov, kateri se ji predbacivajo.

Casniki so pisali in javno se je govorilo; da je imel Valentino dve ženski istočasno za ženo. To ni resnično, ker nihče ne more imeti istočasno dveh žensk za ženo. Celo državna oblast ne dopušča tega, čeravno je njeno ravnanje v tem oziru drugačno kot je ravnanje katoliške Cerkve. Kánon 1118 cerkvenega prava se glasi: "Veljavno sklenjen in dovršen zakon se ne more razvezati po nobeni človeški oblasti in po nobenem vzroku razven s smrtjo."

To je postava sv. Cerkve. Dosledno ni mogli imeti ne Valentino ne kdo drugi katoličan več kot eno zakonsko ženo istočasno.

Ali je bil Valentino veljavno poročen? Pred Bogom in pred Cerkvijo, ne. Ker je bil Valentino katoličan, so ga vezale postave sv. Cerkve kot najvišje duhovne oblasti. Ona ima od Boga pravico in oblast dajati postave glede sv. zakramentov.

Po novem cerkvenem zakoniku, ki je v moči od l. 1908., je poroka katoličana s katoličanko ali nekatoličanko veljavna le, ako sta bila poročena pred pravilno pooblaščenim mašnikom in pred dvema pričama. Od te postave sta izvzeta samo dva slučaja, namreč smrtna nevarnost ter nezmožnost dobiti pooblaščenega mašnika v teku enega meseca, kakor določata kánona 1098 in 1099. Cerkvene postave so obvezne za njene lastne člane in ne za nekatoličane.

Pisalo se je v časnikih, da je bil Valentino zaročen z neko tretjo žensko. Mogoče; kajti bil je prost, da se poroči. On ni bil nikdar poročen pred Cerkvijo, temveč samo civilno. Država ga je oprostila od njegovih civilnih porok.

Ali je ženska, s katero se je hotel poročiti, prosta ali ne ga poročiti, ni znano. Ako ne, bi jo Valentino ne mogel poročiti veljavno. Seveda, predno bi se mogla poročiti, bi morala dobiti oboje cerkvene oblasti zagotovilo, da sta brez zadržkov in da se moreta svobodno poročiti. To se zahteva za varstvo vsakega, ki namerava stopiti v zakonski stan. Uradno se preiščejo poprejšnje pogodbe in uradno se izjavi, ali so bile veljavne ali neveljavne.

Cerkveno pravo zahteva učenja in vaje, da se pravilno umeva. Pravilnega umevanja in prave razlage je pa težko dobiti drugod kot pri duhovnikih, od katerih se to zahteva. (Konec prih.)

AMERIŠKA NARODNA IGRA - BASEBALL.

Klubi, ki sestavljajo obe veliki ligi, so organizacije na komercialni podlagi. Dejanjski so ti klubi privatna lastnina, t. j. oni spadajo k nekaterim zasebnikom, ki so vložili v nje svoj denar in pričakujejo dobička iz vstopnin. Novodolbec v Ameriko marsikdaj ogorčeno osupne, ko čita v časopisih, da je lastnik nekega kluba prodal kega igralca drugemu klubu za \$10,000 ali \$100,000. Prodajanje v takem slučaju je le nesentimentalen izraz za premostitev proti gotovi odškodnini, ki marsikdaj seveda znaša celo premoženje. Tako n. pr. se pravi, da je bil sloviti odbijalec (batter) Babe Ruth od bostonskega kluba American League prodan newyorskemu klubu Yankees za \$187,500. Za igralca Hein Groh so Giants plačali baje \$150,000.

Sloviti baseball igralci so junaki ameriške mladine, v obeh katere je Babe Ruth, ki ga zovejo Home Run King, nekaj polubog, ker zna odbiti žogo tako daleč preko polja, da ima dovolj časa teči od baze do baze, dokler se ne povrne nazaj na "home base." Nikar pa si ne predstavljajmo, da le turodni Amerikanci norijo za baseball. Poznamo jako mnogo naših rojakov, ki so ravnokot navdušeni. Na drugi strani treba si le ogledati imena velikih baseball igralcev, pa se bo človek prepričal, da so sinovi današnje generacije priseljencev ravnoveljavni stebri ameriškega baseballa. Tu najdemo zraven pristnih angleških, škandinavskih, irskih in nemških imen tudi taka, ki so slovenskega, italijanskega in drugega pokoljenja. Poleg tega pa se pod marsikaterim dozdevno angleškim imenom skrivata sin kakega italijanskega ali slovenskega priseljence. Prof. Fr. Pengov: MODRIJAN MED ŽIVALMI. Polna luna je in ob času deževja. Enakomeren siv pajčolan prepreza širno afriško pusto. Na svežezeleni ploskvi, skozi katero pelje pot, po kateri hodi divjačina iz hribovja Cačame k reki Kikuletne, stoji orjaški, star kruhovec ali baobab (Adansonia digitata) z do 40 cm dolgimi plodovi, ki so važno hranilo za opice, posebno pa za ljudi, prvi debelokožec med rastlinami. Prav gori v vrhu, na grčavi veji, pa sedi, ali prava za prav stoji star marabuj. Dolgi vrat ima popolnoma skrčen, tako da ni videti velike golše prav nič med prsnim ver-

jem, in glava kuka izmed povzdignjenih kreljut samo z golim, na lahko kocinastim temenom. Mirno kot kip stoji tam gori, kot da bi bil zraščan z vejo in dež curlja ob njegovem gladkem perju v debelih kapljah nizdolu. Le redkokodaj se polagoma našepirir orjaška ptica, kakor kovaški meh, potem se pa zopet sesede v svojo naravno obliko. Ptič ne spi, tudi ne dremlje, videti je, kot bi premišljeval; seveda pa ne premišljuje kakor človek, ampak kakor marabuj! Ker je zelo star, je doživel že marsikaj — preletel je velik del afriškega sveta, videl je na tisoče živalskih slik, ki so šle mimo pod njim ali mimo njega. V svojih spominih preživlja marsikak dogodek iznova, časih tako živahno, da se kar zdrzne, da stresa zamišljeno glavo, da privzdigne eno izmed nog, jo iztegne daleč nazad, potem pa zopet postavi nazaj, ali pa se otrese z vsem životom, da odleti nekoliko vlažnih peresec njegovega puha. Vedno pa se mu iznova vrača oni stoiški

mir, ki je tako značilen za našega filozofa, ki dobro ve, da je treba potrpežljivo prenašati to, kar se ne da izpremeniti. Ravno se zopet stresa, kakor bi si mislil: "Fej zlomka! Čemu to vedno deževje? Saj bi lahko tudi prenehalo enkrat." — Ker pa tega ni storilo, si je rekel: "Jaz vendar tega ne morem izpremeniti!" in: "Enkrat mora vendar le prenehati!" in tako je modroval dozdevno naprej. "Oj, čas suše! To je vse kaj drugega. — Kako lepo je bilo še pred kratkim, ko je imel svoj glavni stan daleč od tod ob izsušeni rečni strugi na veliki tamarindi! — Kajti marabuj mnogo potujejo, posebno stari samci, ki so se za vselej odpovedali družinskemu življenju, dokler se konečno nekeje ne ustalijo, kadar čutijo, da ne bodo več dolgo tlačili trave. Tam je bilo ob sila divjačine, skoro vse, kar po Afriki leze in gre. In levi, ki preživljajo v prvi vrsti marabuja s preostanki svoje južine, so imeli tamkaj zanj vsak čas pogrnjeno mizo.

Pripetilo se je te dni, da je neki človek se kopal v Atlantic City ter je zašel preko meje v globoko vodo, kjer bi bil kmalu utonil. Posledice so bile, da je prišel po njega kopališki stražnik in ga je privedel pred sodnika, kjer je bil po rešitvi še obsojen na podlagi "of violating the dictum of common sense..." Stvar se vidi smešna, pa ni. Tako strogo postavbo bi morali aplicirati tudi na predzreane avtomobiliste. Ko bi se predzreži hladili po špekamrah, bi se jim želja po brezumni in brezbrizni dirki kmalu ohladila.

Dempsey je poražen in krona šampijona je zdaj na Tunneyevi glavi. Oba sta boksarska prvaka in težko bi se dobilo koga, da bi zdaj porazil enega ali drugega. Sta pa tudi oba Irca. Po navadi imajo Irca v Ameriki prednost. Kamorkoli prideš, skoro najdeš policijskega načelnika Irca, tako tudi šerifa. Irca nimajo zastoj gesla: "Leave it to the Irish!"

Predsednik Coolidge je zopet v svojem uradu. Počitnice je prebil lepo in mirno in mož je prav zadovoljen. Redkobeseden je kot vedno in pri njem velja geslo: bodi z malim zadovoljen. Njegova redkobesedenost, previdnost in geslo: bodi z malim zadovoljen, so pogoj, potem katerih bo mož najbrže še enkrat izvoljen v predsedniški urad. Saj ljudje so sami kunštni in preveč kunštnih ljudi svet ne mara, še manj pa preveč aktivnih. Coolidge je prav za tam, kjer je, in ljudje ga tudi obrajtajo, ker pri njem je v veljavi tudi geslo: Listen and let the other talk! To pa imponira bolj, kot vsa kunštnost in aktivnost!

Amerikanizirski tečaj. Na izrecno škofovo željo bomo v kratkem otvorili tečaj za naše ljudi, ki še pimaajo ameriškega državljanstva. Tečaj bodo vodile posebne učiteljice v naši dvorani. Slovenci, ki želite zadevno pomoč, oglasite se pri vodstvu dvorane Slovenija. Poročevalec.

Poroča. V Spodnji Straži pri Novem mestu se je poročila 13. avgusta Rezika Vintar, ki je ugleдна posestnika in lesnega trgovca g. Franca Vintarja iz Hruševca pri Straži z g. Anton Šušteršičem, posestnikom iz Semiča.

Utonil je v Savi pri Litiji 19letni mesarski vajence Josip Kraner. Hotel je v družbi s prijatelji preplavati Savo, pa ni znal dobro plavati in deroča voda ga je potegnila na dno. Boljše je polovica kakor pa celo — ako si ti tisti, ki deliš.

Po otročje. Mati: Mirko, oprosti se gospelj, ker si ji stopil na nogo. Mirko: Gospa, oprostite, ker imate tako veliko nogo, da sem se ob njo spodtaknil.

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley

TEDENSKI KOLEDAR.

- 19. po bink. — Prilike o kraljevi ženit. Mat. 22.
- 3 Nedelja — Kandid, muč., Evald.
- 4 Ponedeljek — Francišek Asiški, spoz.
- 5 Torek — Placid in tov. muč.
- 6 Sreda — Bruno, opat.
- 7 Četrtek — Sv. Rožni venec. Bl. D. M.
- 8 Petek — Brigita, vdova.
- 9 Sobota — Dionizij in tov. muč.

DEVETNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu. Mat. 22, 2. "Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu." Kralj je Bog, kraljestvo pa, v katerem je Bog pripravil ženitnino svojemu sinu, je cerkev.

In cerkev je v resnici kraljestvo; v njej kraljuje Kristus, v cerkvi se nam v resnici pripravlja ženitnina; Kristus sam nas nasičuje tu s svojimi nauki, svojim Telesom, svojo Krvjo; cerkev je kraljestvo, in sicer nebeško kraljestvo, ker vodi vse ljudi k nebesom.

Zato pa je današnji evangelij tako poučen; k trem točkam hočem vašo pozornost obrniti: kako Bog ljudi vabi k cerkvi, kako se povabljenici obnašajo, in kako Bog te kaznuje, ki niso vredni te ženitnine.

"Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu. In je dostal svoje hlapce poklicat povabljenice na ženitnino."

Kdo pa so bili ti prvi hlapci, katere je Bog poslal, da bi vabili ljudi v njegovo cerkev? Sv. očetje so mnenja, da so bili to preroki, ki so prerokovali o bodočem Odrašeniku, ki so opozarjali na njegov prihod, na njegovo učenje, na njegove čudeže.

In kdo so bili prvi povabljenici, katere je Bog vabil v sveto cerkev? Bili so to Judje. Ta narod si je Bog izvolil, da bi iz njega prišel Mesija; ta narod je bil prvi, katerega je Bog poklical k ženitnini, katero je pripravil svojemu sinu. V tem narodu je Bog vzbujal preroke.

"Pa povabljeni niso hoteli priti," pravi nadalje evangelij. Judje niso hoteli Kristusa priznati kot Odrašenika na podlagi prerokovanj. Dobro so jih poznali, vedeli so, kedaj se bo izpolnila doba, v kateri ima Odrašenik priti; vedeli so, da pride iz Betlehema oni vojvodja, oni knez, ki je bil obljubljen; videli so njegove čudeže — Kristusa pa je niso hoteli priznati kot obljubljenega Mesija. "Sredi med vami stojim," jim je očital Janez Krstnik, "pa vi ga ne poznate."

"Zopet je poslal drugih hlapcev," nadaljuje evangelij, rekoč: "Povejte povabljenim: Glejte, svojo gostijo sem pripravil, moji junci in pitana živina je zaklana, vse je pripravljeno; pridite na ženitnino!"

Ti drugi hlapci, katere je Bog poslal, da bi vabili ljudi v njegovo cerkev, so bili Janez Krstnik in apostoli. Sv. Janez Krstnik je jasno opozarjal na Kristusa Odrašenika: "Glejte Jagnje Božje, katero odjemlje grehe sveta." Apostoli so vsled Gospodovega ukaza med judovskim narodom oznanjali njegov evangelij: "Idite k zgubljenim ovcam hiše Izraelske; pojdite in oznanjajte, rekoč: Približalo se je nebeško kraljestvo" (Mat. 10, 6).

Toda Judje se za to niso brigali. Le malokateri je poslušali

njihove besede. "Zato je rekel kralj svojim hlapcem: Ženitnina je sicer pripravljena, toda povabljeni je niso vredni. Pojdite torej na razpotja in kate-rekoli najdete, pokličite jih na ženitnino. In njegovi hlapci so šli na ceste in so nabrali vse, ki so jih našli, dobre in hudobne, in ženitnina se je napolnila z gosti."

Kristus Gospod je razposlal potem apostole po celem svetu: "Pojdite in učite vse narode in jih krščujete. . . Učite jih spolnjevati vse, kar sem vam zapovedal." Apostoli so šli med pogane, do daljnih krajev in zemlja, nabrali so jih mnogo za Kristusovo cerkev. Nabrali so dobre in hudobne, to se pravi: take, ki so bili dobri kristjani, pa tudi take, ki so sicer prešli sv. krst, pa so bili samo navidezno kristjani. Po Kristusovem evangelju se ti niso ravnali.

In ta ukaz Gospodov: "Učite vse narode," ni veljal samo apostolom, ta velja tudi njihovim naslednikom, skofom in duhovnom; ti bodo do konca sveta vabili ljudi v njegovo cerkev. In tako delajo še vedno. V vse dele svete, v Azijo, Afriko, Avstralijo, k vsem narodom hodijo misijonarji; znano vam je, s kako gorečnostjo oznanjajo Kristusa Kržanega.

Pa tudi med nami, ki smo povabljeni na to ženitnino, je mnogo hladnih, mrtvih, ne-vrednih, neprenehoma vabijo Kristusovi namestniki te: "Pridite tudi vi na ženitnino, pridite, vse je pripravljeno." Vse je pripravljeno, tako nas vabi cerkev vsako nedeljo, vsaki praznik k sv. maši; vse je pripravljeno, tako nas vabi, kadar nam oznanja Kristusov nauk, vse je pripravljeno, tako nas vabi k sv. obhajilu. Kako krasno vabilo k nebeški ženitnini!

Poglejmo pa sedaj, kako so se povabljenici obnašali. "Niso hoteli priti," pravi evangelij. Niso se zmenili, odšli so vsak po svojih opravkih, eden na svojo pristavo, drugi po svoji kupčiji. Glejte, tako so se obnašali povabljenici! Ljubša jim je bila njihova pristava, ki jim je dala vsakdanji kruh, za Kristusa pa, ki je rekel o sebi: "Jaz sem živji kruh, ki je z nebes prišel," se niso zmenili. Ljubša jim je bila kupčija, da so zbirali premoženje, zaklade; za zaklad Kristusov, ki ga rja ne sne, ki ga tatovi ne ukradejo, se niso brigali, in vendar je Kristus svaril: "Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, na svoji duši pa škoda trpi?"

Še veliko grje so pa ravnali drugi. Zgrabili so njegove hlapce, jih sramotili in umorili. Tako so delali Judje, tako so delali pogani. Vprašam pa, ali se godi oznanjevalcem Kristusovega nauka tako samo med pogani? Ne, prijatelji, tudi med kristjani je pogosto ravno tako; i ti, ki so prešli sv. krst, preganjajo, sramote duhovne na najbolj nizkoten način. Vidimo, beremo to dan za danom, beremo, kako razširjajo o duhovništvu najbolj umazane laži in obrekovanja; najmanjšo njihovo napako o besijo takoj na velik zvon. O protestantovskih pridigarjih molče, katoliškega duhovna ne puste v pokoju. Moriti ga sicer še ne smejo, ker jim to prepo-veduje svetna postava, zato pa toliko bolj lažejo in obrekujejo o duhovne. Na njih se spoln-je, kar je Kristus Gospod rekel: "Kleli vas bodo, preganjali in vsé hudo zoper vas lažnjivo govorili radi mene" (Mat. 5, 12).

Poglejmo sedaj k koncu še, kaka kazen je zadela neved-

ne povabljenice. Evangelij pravi: "Ko je kralj slišal, se je razsrdil in je poslal svoje čete in je pokončil tiste ubijalce in požgal njihovo mesto." Ni mi treba razlagati, kaka kazen je zadela Jeruzalem in judovski narod. Veste, kako je bil uničen Jeruzalem. Ta kazen pa ni zadela samo judovskega naroda, zadela je vedno tudi druge narode, ki so se dvignili na sličen način proti Kristusovi cerkvi. Narod za narodom je izginil, izginilo je cesarstvo za cesarstvom, izginilo je velikansko rimsko cesarstvo. In tako se bo godilo do konca sveta. Kristus je to napovedal, Kristus je prorok za to. Gorje narodu, ki zavrže Kristusa, gorje narodu, ki sramoti cerkev; Bog je večna resnica, Bog je večna resnica, na vsakem narodu se bo izpolnila božja kazen.

Zato pa, prijatelji, glejte in skrbite, da taka kazen božja ne bo zadela tudi našega naroda. Tudi med našim narodom skušajo odpadniki, da bi vas odtrgali od Kristusove cerkve, hujskajo, ševajo proti temu kraljestvu, v katerem je pripravljena večerja božjemu sinu. Ne poslušajte jih, ne hodite med nje; skrbite, da bo sv. vera med vami cvetela, da se bo sv. cerkev vedno bolj in bolj utrjevala, da ne bote samo med povabljenimi, ampak tudi med izvoljenimi. Amen.

20letnico mašništva

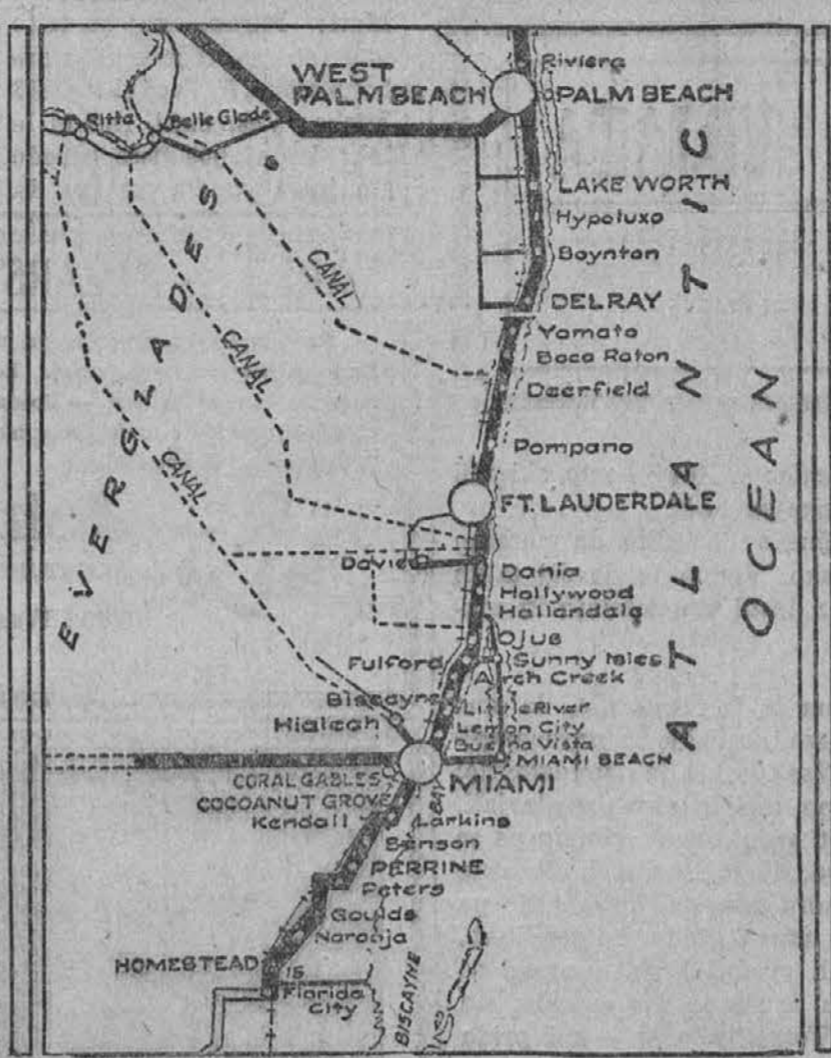
je obhajal mariborski kanonik g. dr. Maks Vraber v svojem domačem kraju v Kapeli v Dravski dolini. Jubileja se je veselila posebnost še njegova blaga mati in ostali sorodniki, ki požrtvovalno solajo še dva dijaka, katerih eden je letos z odliko dokončal mariborsko gimnazijo.

Pojdi po svoji poti, ako dobro veš, da imaš prav, a ne misli, da ti bodo drugi sledili.

NAZNAJANO IN PRIPOROČILO.

Vsem naročnikom in prijateljem "Amer. Slovenca" v Detroitu, Mich., in okolici, naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Fr. Kurnik, ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Amer. Slovenec" in "Ave Maria." Potoma proti Chicagu bo obiskal tudi naselbine Elkhart, South Bend, Hammond, Porter in druge male naselbine v severnem delu drž. Indiana. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in pomagajo širiti katoliški tisk. Uprava "Amer. Slovenca."

MAPA PO ORKANU PRIZADETNIH KRAJEV.

Nad južno-vzhodnem delom države Floride je nedavno divjal orkan, kakršnega zgodovina prizadetih krajev še ne pomni. Slika, ki jo tukaj vidite, prikazuje pot (debeli črna črta), ki jo je zavzel orkan in pustil za seboj uničenje — porušene hiše in človeške žrtve.

UBOJ IN KRVAVI PRETEP V BELI KRAJINI.

Metlika, 10. septembra. — Preteklo sredo, na praznik, se je zbrala v gostilni Ivana Lužarja na Vrtačah nad Semičem večja družba Kočevarjev in fantov iz semiške okolice. Med Ivanom Movrnom iz Kota pri Semiču in Emilom Schauerjem iz Čermošnjice je kmalu nastal prepri, v katerem je Schauer zabodel svojega nasprotnika v pleča; ostali fantje iz semiške okolice so pričeli med tem kričati "Auf biks!" nakar so jih Kočevarji iz Čermošnjice potisnili iz gostilne. Kasneje pa so se vrnili z vilami, koli in noži, navadili na gostilno, vrgli vrata s tečajev in vdrli v gostilno. — Nekaj gostov se je poskrilo, drugi so zbežali skozi kuhinjo iz hiše, nekateri pa so ostali. Kmalu se je vnovič razvil krvav pretep, pri katerem je zabodel nekdo 52letnega posestnika Matijo Perkoviča iz Rožnega dola ter mu prerezal trebuh. V boju pa so bili z noži ranjeni še sledeči: Emil Schauer (poškodovan tudi z vilami), Alojz Petschauer iz Srednje vasi, Alojz Hoenigman, gostilničarjev sin, Ferdo Lužar, Ivan Movrn, Jakob Pavlišič. Perkovič se je po dobljeni poškodbi zgrudil; šele čez nekaj časa so

ugotovili, da so mu izstopila čreva. Poklicali so okrajnega zdravnika dr. Küssla, ki je dal Perkoviča prepeljati v bolnico v Kandijo pri Novem mestu. — Težko ranjeni Perkovič je še pri zavesti izjavil, da ga je zabodel Franc Fieholz iz Vavpče vasi. Hoenigman pa trdi, da je prizadjal Perkoviču vse poškodbe Jakob Pavlišič. Med potom v bolnico je Perkovič umrl.

TORNADO V OHIO.

Cleveland, Ohio. — V petek, minuli teden, je tudi ohiski državo obiskal tornado in prizadjal mnogo strahu in materialne škode. Kolikor je znano, človeških žrtev ni bilo. Sandusky in Erie okraja sta bila zelo prizadeta, tako tudi Columbia okraj. Škoda je cenjena okrog 200 tisoč dolarjev.

KAKŠEN JE VAŠ ŽELODEC?

Moj je dober, hvala. A ni vedno tako. Lahko ozdravite dyspepsijo, zaprtje, želodčni katar, riganje, težavo okrog srca, kisline v želodcu, nervoznost, glavobol, slabo sapo in dr., kakor sem jaz. Ne pošljite enega centa Zagotavljam Vas, da bo učinkovalo kar vam bom jaz poslal za zgoraj navedene bolezni. Ko boste prepričani da vam je pomagalo, potem mi boste poslali \$1.00. Ni li to zadovoljivo? Pišite takoj.

THEODORE H. JACKSON
50-c, Stratford Bldg., Syracuse, N. Y.

POHIŠTVO NA PRODAJ.

- POHIŠTVO RAZLIČNO nizka cena. 3716 Belleplaine Ave. 3rd fl. 33-č do č
- DINING ROOM SET, buffet, kakor novo. 1843 S. Trumbull Ave. Phone Lawndale 3521. 49-p,s,t
- PIANO NOVI MODEL blizu 3 leta v porabi \$165, tudi več drugega pohištva za nizko ceno. Pridite pogledat 4230 Jackson Blvd. Nevada 2457. 38-p,s,t
- VICTROLA IN 150 PLOŠČ, ki je stala \$375 sedaj samo \$85, 6 kom. za spalno sobo orehov les in drugo. Preproge, 3 kom. davenport set, perilo, kuhinjska posoda, nizka cena. 1262 Leland Ave. Edgewater 7840. 39-p,s,t
- POHIŠTVO ZA 5 SOB, pridite zvečer. 949 W. 64th St. Ist. 41-p,s,t
- POHIŠTVO ZA 4 SOBE, 2819 Flournoy St. 2nd. 42-p,s,t
- POHIŠTVO za 4 sobe. 2309 Wilson Ave. 57-s,t,sr
- POHIŠTVO za več sob, tudi viktrola, ogledala, nizka cena. 5040 North Ridgeway Ave. Ist. 55-s,t,sr
- STORE GENERAL MERCHANDISE, vel. zaloga, pol blk. do "L". E. G. E. 7625 N. Paulina St. 58-s,t,sr
- SIMPLEX IRONER, zanesljiva, gas pečica in drugo pohištvo. Ph. Triangle 2949—6816 Perry Ave. 78-t
- DAVENPORT in stoli v dobrem stanju. \$90.00. 4332 Magnolia Ave. Ist West. Ph. Sheldrake 2251. 70-t,sr,3
- COMBINATION STOVE, Garland. 10024 Forest Ave. 72-t,sr,3

DELO IN SLUŽBE

ZENSKÉ IN DEKLETA dobijo stalno delo, dobra plača. Ure od 8. a. m. do 4. p. m. Clearing postaja, 6538 So. Austin St. I. blok do Crooks Terminal Warehouse, Minor Walton Bean Co. 25-č do č

"SALES MANAGER"

vas potrebuje za subdivision kupčijo imeli boste svoj oddelek za prodati najlepši kraj ob I. C. R. R. le 35 minut do mesta. Pridite ali pišite Box 79 American Slovenec Daily 117 North Dearborn St.

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi
Phone: Canal 4340
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

SLOVEČI UMETNISKI FOTOGRAFIST

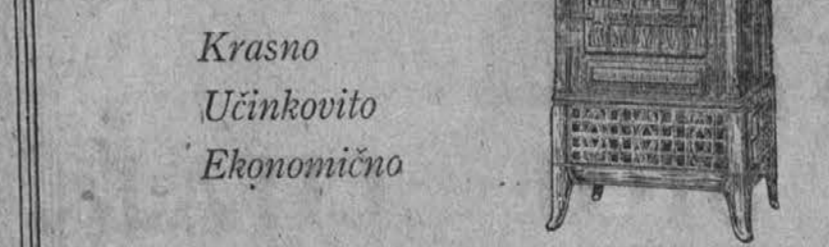
Nemecek
1439 W. 18th St.
CHICAGO, ILL.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!
SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO!

VSPORED UPORABE

Cerkvene dvorane v So. Chicago, Ill.

1. DRUŠTVO VITEZI SV. FLORIJANA K.S.K.J.
Prvo nedeljo vsakega meseca ob 2. uri.
2. PODPORN DRUŠTVO SV. JURIIJA.
Vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri.
3. ŽENSKO PODPORN DRUŠTVO MARIJA ČISTE-GA SPOČETJA K.S.K.J.
Vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. uri.
4. ALTARNO DRUŠTVO, OZIROMA SKUPŠČINA KRŠČANSKIH MATER.
Vsako četrto nedeljo v mesecu ob 1/2. popoldne.
5. DRUŠTVO MOŽ IN MLADENICEV NAJSVETEJ-ŠEGA IMENA (HOLY NAME SOCIETY).
Vsako drugo nedeljo v mesecu ob 1/8. uri.
6. POLITIČNI KLUB.
Vsaki prvi ponedeljek v mesecu ob 1/8. uri.
7. SAMOSTOJNO PODPORN DRUŠTVO "SLOGA."
Vsaki prvi torek v mesecu ob 1/8. uri zvečer.
8. DRAMATIČNI KLUB SV. JURIIJA.
Vsaki drugi ponedeljek v mesecu ob 1/8. uri zvečer.
9. CERKVENI PEVSKI ZBOR "ZARJA."
Ima vaje ob torkih in petkih.
10. SEJE CERKVENEGA PEVSKEGA DRUŠTVA "ZARJA."
Drugi četrtek vsakega meseca ob 1/8. uri zvečer.
11. 2. TOREK: ŽENSKO PODPORN DRUŠTVO SV. NEŽE K.S.K.J.
V mali dvorani ob 8. uri zvečer.
12. 4. TOREK: CERKVENA SEJA.
V mali dvorani ob 8. uri zvečer.

Allen's Parlor Furnace

Po vsej deželi govorijo o tem novem sistemu, ki daje toploto. Ker je izdelano v lepem porcelanu in emalju, se z lahkoto drži v čednem stanju. Ta peč zgleđa, kakor lepa omara. Toploto razširja po sobi na naj-zdravejši način — vlago, posuši in ogreva zrak.

Ne kupujte peči dokler niste videli tega!

W. Szymanski

— Dealer in —
FURNITURE in STOVES, HARDWARE and HOUSE FURNISHINGS GOODS
Telephone Canal 597
1907-1909 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

MALI OGLASI.

- HIŠE IN LOTE.
- 50x150 LOTA blizu A. E. & C. R. R., plin, elektrika, voda. Katoliška naselbina. \$950.00 na odplč. R. F. O'gilvie, 609 W. Lake St. 21-t do t
- 82 AKR. ob cesti blizu šole, dobri trg. H. L. Root, Krendall, Mich. 29-č do č
- HISA 8 SOB, garaža, dlohodki, \$16.00 tedensko. 6108 W. 23rd Pl., Cicero, Ill. 50-p,s,t
- NIZKA CENA — bungalow 5 sob, garaža za 2 kari vel. lota, blizu R. I. 22 minut do mesta. 8843 S. Elizabeth St. Beverly 6593, cena \$6500. 43-p,s,t
- BUNGALOW, 4 sobe, vel. porč z mrežami; garaža za 2 kari, lota 60x 165, 7 blk. do postaje. Takoj za dobiti. 250 Columbus Ave., Elmhurst, Ill. 53-s,t,sr
- AKO IMATE DENAR, vas čaka ugodna prilika za nakup Bungalow 5 sob, 8334 Crandon Ave. in 10811 Ave. G. Ne morem zadržati obeh, primoran enega prodati. Paulson, 8334 Crandon Ave. 73-l,sr,č
- PRIMORAN PRODATI 2 nadst. hišo po 5 sob za nizko ceno. Materjal je najboljši, zidal za sebe, stanovanje se odda, lepi dohodki. 1822 Clarence Ave. Ph. 2772 W. \$3000 takoj, ostalo obroke. 75-l,sr,č
- BUNGALOW, calstone, 5 sob, furnace, garaža, 3612 N. Central Park Ave. Ph. Irving 8510. 76-l,sr,č
- SOUTH SHORE BUNGALOW, 6 sob, lepo dvorišče, porč, garaža. — Pridite soboto ali nedeljo od 2 do 5 p.m. 7522 Merrill Ave., Saginaw 7941 77-t
- UGODNA PRILIKA.
- TAILORING & GENT. Furnishings. Nizka cena. 108 S. York St., Elmhurst, Ill. 05-t do t
- HARDWARE & PAINT STORE obstoji že 11 let. 3903 Fullerton Ave. 44-p,s,t
- GROCERY MEAT MARKET naj-boljši prostor za mesarja, prodaja radi bolezn. 609 Milwaukee Ave. 40 p do p
- ROOMING FLAT 6 sob, 2 rentano, prodaja radi slabega zdravja. Samo \$200. — 753 Oakwood Blvd. 45-p,s,t
- BARBER SHOP 5 stolov, 326 S. Halsted St. Ph. Haymarket 5185. 26-č do č
- PATENT & DIES prodaja za kuhinjsko posodo, da se jed ne prisimodi. Cena \$2000. Gust Nordstrom, 2548 W. 39th Place. 37-č do č
- SHOE REPAIR SHOP in poslopnje, lota in stroji. Dobra kupčija v Iowa, mesto 2500 prebivalcev. Takoj je treba \$2500. Box 98, American Slovenec Daily, 117 N. Dearborn St. 65-s do s
- MILK BUSINESS in trgovina, dobra kupčija. Stroji istotam, renta ali prodaja. 6150 S. Sangamon St. 79-t,sr,č
- DELICATESSEN takoj prodaja. Vzrok smrti gospodarja. 451 W. 79th St. Ph. Triangle 3690. 74-l,sr,č
- BAKERY takoj prodaja; za zalogo gotovino, ostalo lahka odplačila. Quality Bakery, Mazomanie, Wis. 69-t do t
- FARME NA PRODAJ
- 19x50 FT. LOTA \$25.00 za čev. kopalnice. North Lake, Waukesha Co., Wis. Fred Wein, Hartland, Wis. 12-t do t
- 3-100 FT. LOTE, \$35.00 in \$25.00 za čev. Kopalnice. Nagowicka Lake, Waukesha County, Wis. Fred Wein, Hartland, Wis. 11-t do t
- 150 AKR. tjejer bodo v kratkem začeli tlakovati cesto med Jolietom in Chicagu; nasproti 1000 akr. Forest Preserve in Mumpul golf igrališča; dobra posejba, fina zemlja. V bližini cerkve. \$300 za akre. Oliver Realty Co., Joliet, Ill. 48-p,s,t
- 80 AKR. v južnem delu Michigan 65 akr. Cullwater sadovnik, skedenj, hiša dobra. Zvečer vprašajte. Bryan 4842 S. Racine Ave. 51-p do p
- 10 AKROV FARME. Gratic County, Mich., poldrugo miljo postaja, mala hiša, ob cesti, za gasolin postajo in vrtinarstvo. Radi slabega zdravja prodaja za \$1200. Tudi poslopnja v Muskegon. Olden, 1625 Beidler St., Muskegon, Mich. 61-sdos
- FINA FARMA, MATTAWAN, Mich. 100 akr. farma in vinograd, hiša, mlina na veter, silo, skedenj, elektrika, dohodki od gozda \$6000. Lastnik v bolnišnici, prodal ali zamenja za hišo v Chicagu. Walter Fulton, 8217 South Halsjed St. 60-s,t,sr
- 80 AKR. FARME blizu Sangora, dobra poslopnja, jabolka in druga drevesa. \$6000; takoj \$1500, na lahka odplačila. Lewis McKinney, Bangor, Mich. 71-t
- 173 AKR. alfalfa farma, cementna cesta, plin, 60 ak. gozda in pašje. Marengo 3 in pol milje, 2000 prebivalcev. \$135.00 za akre. E. H. Sears, Marengo, Ill. 68-t do t
- FARME po \$20.00 do \$50.00 za akre. Cannery in tovarna za sir, dve železniški poleg. Ne zamudite prilike. M. Loveday, East Jordan, Mich. 67-l,sr,č
- 320 AKR. N. E. Byers, Colo., takoj \$320.00, ostalo na odplačilo. 701 S. Emerson, Denver, Colo. 66-l,sr,č

ZGODBE NAPOLEONSKEGA VOJAKA

Francoški spisal Erckmann-Chatrian.
Poslovenil Al. B.

"Ali si ga videl?"
"Da, gospod Gulden!"
"Dobro!" je rekel. "Ta mož ima v rokah življenje nas vseh, samo dihniti mu je treba preko nas in po nas je. Hvalimo Boga, da ni hudoben, sicer bi svet gledal strašne stvari kot za časa barbarskih kraljev in Turkov."
Ves je bil vtopljen v misli. Čez nekaj časa je še pristavil:
"Zdaj greš zopet lahko v posteljo. Ura je bila še le tri."

Vrnil se je v svojo sobo, jaz pa sem legel v posteljo. Po prejšnjem hrupu je bilo zunaj nenavadno tiho in do sveta sem neprestano mislil na cesarja. Tudi na dragonca sem se spomnil in rad bi bil vedel, je li umrl vsled padca. Drugi dan smo zvedeli, da so ga spravili v bolnico in da bo okrevalec.

Od tistega dne do konca septembra so po cerkvah peli mnogo zahvalnic in za vsako novo zmago 21krat ustrelili s topovi. To se je skoro vedno zgodilo jutraj in gospod Gulden je vsakokrat zaklical:

"He, Jožef! Še ena dobljena zmaga! 50.000 mrtvih, 25 zastav, 100 topov! Vse dobro poteka. Vse v redu. Zdaj bo samo še treba novega nabora, da nadomestijo tiste, ki so padli."

Nato je odprl vrata in videl sem, kako si je čemerno, plešast in golorok ter z razgaljenim vratom v umivalniku umival lice.

"Ali mislite, da bodo pobrali tudi hromce, gospod Gulden?" sem vprašal plašno.

"Ne, ne," je odgovoril dobrodušno, "nič se ne boj, fant. Ti nikakor niso za službo. Bomo že tako naredili. Le pridno delaj, zaradi drugega pa ne imej skrbi."

Opazil je moj nemir in to ga je bolelo. Svoje žive dni nisem poznal boljšega človeka. Pozneje se je oblekel, da pojde navijat ure po mestu, pri krajnem poveljniku, pri županu in pri drugih odličnjakih. Jaz sem ostal doma.

Gospod Gulden se je vrnil šele po večernicah. Slek je široko sukno orehove barve, položil lasuljo nazaj v škatlo, potegnili si čez ušesa svilen kapa in rekel:

"Vojska je v Vilni, ali pa tudi v Smolensku, pravkar sem to slišal pri gospodu poveljniku. Dal Bog, da zmagamo še to pot in da bo že slednjič mir, čim prej, tem bolje, kajti vojna, to je nekaj strašnega."

Jaz sem še pomislil, da potem, ko bo sklenjen mir, ne bodo potrebovali toliko ljudi in da se bom potem mogel oženiti s Katarino. Vsakdo si torej lahko misli, kako goreče sem molil za bojno slavo cesarjevo.

II.

Dne 12. septembra 1812 je prišlo poročilo o naši veliki zmagi ob Moskvi. Vse je vriska-

lo veselja in klicalo: "Zdaj bomo sklenili mir! Zdaj je vojske konec!"

Nekaj hudomušnežev je trdilo, da moramo osvojiti še Kitajsko. Vedno je dovolj takih malopridnežev, ki ljudi vznemirjajo in mučijo.

Osem dni potem se je razglasilo, da smo vkorakali v Moskvo, največje in najbogatejše mesto rusko. Vsakdo si je predstavljal plen, ki ga dobimo, in ljudje so preudarjali, da mora to znižati vojni davek. Kmalu pa se je raznesla novica, da so Rusi zažgali svoje mesto in da se mora armada umakniti na Poljsko, ako noče umreti gladi. Po gostilnah, prenočiščih, žitnih prodajalnah, povsod so govorili o tem, in če sta se dva srečala, sta se že vprašala: "Torej, tako je — nič prida — umikanje se je pričelo."

Ljudje so bili potrti in pred pošto so čakale stotine kmetov od jutra do večera, a pisma niso prihajala več. Jaz sem hodil med to množico, a nisem dosti pazil na to — koliko ljudskih množic sem že videl! Poleg tega pa mi je po glavi rojila misel, ki me je veselila in napravljala, da sem vse videl v rožasti luči.

Vedeti morate namreč, da sem Katarini za rojstni dan, ki je bil dne 18. decembra, že pred petimi meseci določil krasno darilo. Med urami, ki so visele v izložbi gospoda Guldena, je bila tudi ena, čisto majhna, zala stvarca s srebrnim pokrovom, v katerega so bili vrezani majhni krožki, tako da je svetil kot zvezda. Pod steklom je bil okrog kazalnika narejen venec od bakra in na kazalnik sta bila naslikana dva zaljubljenca, ki sta si nekako odkrivala ljubezen, kajti deček je deklci ponujal velik šopek rož, ona pa je sramežljivo povešala oči in iztegovala roko.

Ko sem prvokrat videl uro, sem mislil sam pri sebi: "Te pa ne smeš izpustiti — za Katarino naj bo. Če tudi vsak dan delaš do polnoči, imeti jo moraš."

Gospod Gulden mi je namreč dovolil, da po 7. uri delam na svoj račun. Imeli smo stare ure, katere je bilo treba očistiti in popraviti, da so zopet šle. S tem je bilo dosti dela in če sem izgotovil tako delo, me je oče Melhijor tudi plačal pošteno. A mala ura je stala 35 frankov. Lahko si je torej misliti, koliko ur sem moral prebedeti, da si jih pridobim. Prepričan sem bil sicer, ako bi bil gospod Gulden vedel, da bi jo rad imel, bi mi jo bil podaril, a jaz si nisem dal od cene podariti niti vinarja, to bi se mi bilo zdelo sramotno. Rekel sem sam pri sebi: "Zasluziti jo moraš! Nihče ne sme imeti pravice do nje." Samo zaradi straha, da bi jo kdo drugi utegnil kupiti, sem jo dejal v škatlo in na stran, očetu Melhijorju pa sem rekel, da vem za uro kupca.

Mati: Mirko, kaj pa tako gledaš teta, saj ti je vendar dala bonbončke, kaj več še hočeš?

Mirko: Veš, mati, rad bi le videl, kedaj boš tisto besedo rekla, ko si pravila papanu, da

bi se teta nos zavihal, če bi jo slišala. Sedaj čakam, ker bi rad videl, kako se nos zavija.

BARVE -- MIZARSTVO -- ŽELEZNINA

Prodajam vsakovrstne barve, varniše itd. po najzmernejših cenah. Barvam hiše znotraj in zunaj. Lepim stenski papir. Izvršujem vsa mizarstva in tesarska dela. — Prodajam vsakovrstno železnino, različno orodje in vse kar potrebujete v tem oziru za Vaš dom. — Prodajam tudi vsakovrstne šipe (šajbe.)

John Kosmach

SLOVENSKA TRGOVINA Z ŽELEZNINO

1804 West 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Canal 0490.

Zakaj se mučite

S POKLADANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STORIMO, NE DA BI VAM BILO TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da dalje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje polaganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko zalogo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam postrežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00, \$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET,

FOREST CITY, PA.

Pristopajte

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT. PODPORNİ ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 33. leto. V tej dobi je dosedaj izplačala raznih podpor v znesku

\$2,769,364.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA ALI NAD 100-PROCENTNA.

Njeno premoženje znaša \$1,577,138.00

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 30,000.

Ima 167 krajevnih društev širom držav.

Glede pojasnila za prošnje vprašajte kakega uradnika (co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

VAŽNO! TEKOM KONVEČNE KAMPANJE JE PROST PRISTOP V JEDNOTI!

KATOLIŠKI SLOVENCİ, PRISTOPAJTE K NAŠI K. S. K. JEDNOTI!

DR. I. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURO IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni. 1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armistage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 večer, v nedeljo od 10-12.

PISANO POLJE
J. M. Trank.

Kaj pa je s to zlato svobodo, g. Molek?

Žarkometar poroča, da je v Philadelphiji grmel župnik na konvenciji Kolumbovih vitezov zoper mehiškega poslanika v Washingtonu, ker vodi protikatoški propagando v Ameriki, kar poslanik res dela. Baj je župnik iz Hot Springsa, Va., rekel, da je treba poslaniku zamašiti usta in ga poslati nazaj v Mehiko.

Vitez vse svobode, g. Molek pristavlja: "Taka je klerikalna svoboda vere, vesti, misli, govora in tiska." Če se toraj katoliki branijo in si ne pustijo vsega dopasti od kakega razgretega svobodnjakarja, je dejano za zlato svobodo.

G. Molek, kaj pa je z ono Callesovo "svobodo," ki se konča in pričinja v težki ječi, ako kak katolik le zine kaj čez gosposdo, ki je zdaj v Mehiki na krmilu?

Malo čudna uganka.

Proletarec piše: "S.N.P.J. je bila ustanovljena kot svobodomiselná organizacija... Noben veren katoličan toraj ne more reči, da je bil priveden v S.N.P.J. pod napačnimi tolmačenji. Prišel je v njo, ker mu je nudila boljše podporo, kakor njegova "katoliška" jednota... Sedaj pa, ko dobiva boljše podporo kot bi jo kje drugje, ni zadovoljen in zahteva..." Kako so prišli katoliki v S.N.P.J., o tem bi se dalo govoriti. O tem pa ne gre. Govori se tu o "boljši podpori" kot edinem uzroku pristopa.

Dalje pa čitam: "Kaj, ko bi 'katoliki' skušali rešiti sledečo uganko: Čemu ni K.S.K.J., ki je najstarejša slovenska podporná organizacija, ki je od prvega dne stroga katoliška organizacija, ki ima samo pošteno članstvo — čemu ni ta K.S.K.J. tako uzorna kakor S.N.P.J.?" Jasma je toraj trditelj, da je S.N.P.J. uzorna, najmanj bolj uzorna, kakor K.S.K.J. Pisec pravi, da je to uganka.

Malo čudno je pa rešena ta uganka o uzornosti v Glasu Svobode št. 62., kjer čitam: "Povišanje mesečnih prispevkov na dolar od vsakega dolarja ni posebno dobro priporočilo za združitev ali pa pridružitve. Največja slovenska podporná organizacija je naložila svoje članstvu takšno naklado, organizacija, ki je pod komando pešiče nadutih čikaških pipev."

Kako je toraj z uzornostjo?

Ta je imel velika očala.

Neki P. C. pravi v Proletarcu o konvenciji K.S.K.J.: "Kadar govore o naši 'novi domovini,' je vselej vidno, da govori iz njih klerikalna in Morganova-Rockefellerjeva vzgoja." O strahu pravijo, da je znotraj votel, od zunaj ga pa ni. Enako bo tudi z vzgojo, ki so jo mogla videti le velika rdeča očala.

Ptiček se je ujel.

V "Kratkih pripiskih" Glasu Svobode stoji zapisano: "O nekem mehiškem katoliškem duhovniku gre glas, da se je vdal mehiški deželni postavi, nakar mu je vlada odprla cerkev, in kupčija z nebesi, vicami, pekrom, škapulirji, svetniki, svetinjcami in podobno šaro gre spet po svoji stari poti." Regimnetna vlada! Rdeči in svobodomiselní zagovorniki te vlade ne morejo dosti prehaliti, da hoče ljudstvo vse take šare osvoboditi, a ta in ista vlada pa z veselim odpre cerkev, ko se ji duhovnik ukloni, in pospeši s tem to, kar pravi, da hoče zatreti! Svobodomiselní ptiček je malo preveč izbleknil, in vlada je pokazala, da ima čisto drugačne namene, ne faje, o ka-

kršnih govori svetu. Pravza prav sta se dva ptička ujela.

Slovenski svobodomiselní ptiček se je pa še posebno ujel. Piše: "To (duhovnik, ki se je vladil vdal) je stavkokaz v duhovniški halji, in rimska kurija bi ga morala izključiti iz črne internacionale." Zopet regimnetno! Vlada je omogočila stavkokazu, da "gre kupčija s podobno šaro... svojo pot," a zopet bi imela biti rimska kurija takoj pri rokah, da bi "magično moč, ki naredi iz duhovnov navadne branjeve," kakor sam pravi, zatrla. Same zmede.

Nekaj o sreči.

Pripiskar meni v Glasu Svobode: "Kakor je bilo poročano v zadnji številki tega lista, je dr. Izidor Cankar izstopil iz katoliške cerkve. V ljubezni do Jezusa Krista ni mogel najti sreče." Kakor dejstva kažejo, je tudi Zvonko Novak ni našel, ima toraj v Cankarju sotrpina in Cankar v njem. Častitamo!

Dalje: "V ljubezni do vede jo bo." Očividno jo je moral najti tudi Zvonko Novak, in želim njemu in Cankarju vso srečo, saj dr. Cankar jo bo moral šele najti.

In še dalje modruje in zatrjuje: "... in v ljubezni do lepe Slovenke jo je pa že." Lepih Slovencev ne manjka, mnogo pa tudi takih, ki so lepe Slovenke "našli," toraj našli tudi srečo, da je mora biti prav na koše.

Vidim pa iz tega tudi, da smo Slovenci vendarle nekaj napredovali. Slovenci iščejo zdaj srečo v lepih Slovenkah, prej so jo iskali skoroda edinole v lepih Nemkah in klečali pred njimi na kolenih. Upajmo tudi, da Slovenci osrečijo Slovence trajno, ker v več slučajih in lastnega življenja sem naletel na tako "srečo" Slovencev pri Nemkah, da je bila prav do pičice podobna trpljenju kamna na potu.

Sicer je pa "sreča do lepe Slovenke" le za sline petnajstletnih dijakov, drugim se bo prikazal na ustnicah le kak pomilovalen nasmehljaj. Hm, hm, hm, sreča, hm!

Volk v skrbeh za jagnje.

Ako Pripiskar v Glasu Svobode poroča, "da bodo sledili njegovemu (Cankarjevemu) izgledu še drugi odlični duhovni ljubljanske škofije," in dalje jamra, "da je ljubljanski Tone (včeraj smo še krave pasli) daleč proč od svojega hleva," potem so to pač le gorke volkove solze.

Spominska plošča Mussoliniju v Jamljah.

Nasproti koti 144 pri Jamljah na Krasu je bil ranjen bersaljer Benito Mussolini. Občani so napravili spominsko ploščo z epigrafom, ki navaja njegovo ime. Mussolini je izvedel za to in želel, da naj se glasi epigraf: Tukaj so stali in umrli mnogi sinovi Italije. — Ustregli so mu takoj.

V klet

gostilne pri Malanu v Sežani je prišel na dan semnja mali Stojan Stofa in prosil kletarja, da mu da pokalice iz steklenice, ki je stala vedno na enem in istem mestu. Kletar mu je natočil in deček je pričel piti. Prijel ga je kašelj, tekočina mu je zašla v sapnik in deček je umrl. Steklenica je bila zamenjana z drugo, v kateri je bila octova kislina, česar kletar seveda ni vedel.

Nezgoda.

21letni akademik g. Ernest Stenč iz Aškerčeve ulice v Mariboru je tako nerodno padel, da si je izpahnil levo nogo v gležnju. Prepeljati so ga morali v bolnico.

POZOR! STOJ! CITAJ!

TRI STVARI SO, na katere se mora vsakdo ozirati. Te so: Zmerne cene, potrežba in točnost.

Društva, organizacije, župnije, trgovci in obrtniki se morajo še posebno nato ozirati, kadar naročajo tiskovine za svoje uradne potrebščine.

MI NE PRAVIMO: pri nas naročite. Ne, ampak pravimo, nas za cene vprašajte predno oddaste svoje delo drugam.

NAŠA TISKARNA je tekom zadnjih sedem let zadovoljila na stotine društev in posameznikov s tiskovinami. Kdor naroči tiskovine pri nas enkrat, jih naroča vedno. In temu so zopet vzrok tri stvari: zmerne cene, potrežba in točnost!

PRESTAVLJAMO slovensko na angleško in obratno, kakor tudi iz drugih jezikov. Vsem se priporočamo

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.